

Міністерство освіти і науки України

Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

**НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10)
КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ ДЛЯ РОЗУМОВО ВІДСТАЛИХ
ДІТЕЙ**

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ (6-7 класи)

Сільськогосподарська справа:

Хованова О.А. - директор Богодухівського СНВК
Харківської обласної ради;

Чеботарьова О.В. - кандидат педагогічних наук,
ст. наук. співробітник;

Тарасенко В.М. – вчитель трудового навчання
Богодухівського СНВК,

Мальована О.А. – заступник директора з
навчально-виховної роботи Богодухівського
СНВК.

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ПРАЦЯ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Особливе місце у підготовці розумово відсталих дітей до самостійної життєдіяльності відводиться їхній трудовій підготовці.

Основоположна роль у трудовому навчанні відводиться його змісту – педагогічно обґрунтованій, логічно впорядкованій і зафіксованій у навчальних програмах, підручниках і посібниках інформації, на основі якої учні засвоюють знання і трудові дії (навички та вміння), необхідні для їх трудової підготовки, та яка уможливує проведення корекційно-розвивальної підготовки.

Дана програма розрахована на підготовку учнів допоміжних шкіл для роботи в сільському господарстві як робітників фермерських господарств, овочівницьких та садівничих бригад з частковою механізацією виробничих процесів.

Досвід показав важливість і доцільність запровадження в допоміжній школі загально технічного навчання як підготовчого етапу до справжнього професійного навчання. Елементи цієї роботи продовжаться й надалі, коли учні перейдуть до першого курсу училища ОНВК, яке готує спеціалістів з сільськогосподарських професій, а по закінченні його, включаться у виробничу діяльність.

При навчанні учнів за даною програмою чітко визначені два етапи .

Перший етап (5-8 класи) – основний. У цей період учні навчаються виконувати найбільш характерні ручні і деякі машинні роботи по вирощуванню овочів і догляду за тваринами.

Другий етап навчання (9клас) розрахований на поглиблене вивчення матеріалу, пов'язаного з оволодінням спеціальними навичками професії дояра.

При навчанні в 9 класі рекомендується проводити виробничу практику не лише в кінці, але й протягом всього навчального року. Для виробничої практики протягом навчального року відводиться 6 годин з 12 годин тижневого навантаження.

Після закінчення 9 класу учні здають кваліфікаційний екзамен в установленому порядку.

Програма з сільськогосподарської праці передбачає озброєння учнів доступними їм агротехнічними, зоотехнічними і біологічними знаннями, навчання навичок виконання ручних і деяких машинних сільськогосподарських робіт, наочне і практичне ознайомлення з сучасною механізацією виробничих процесів у рослинництві і тваринництві.

В програмі (в таблиці) дається перелік знань і вмінь, якими учні повинні оволодіти під час вивчення кожної теми, а також напрямок корекційно-розвивальної роботи.

Програма 5 класу включає ручну обробку ґрунту, вирощування картоплі та цибулі, догляд за кімнатними рослинами, навчання учнів прийомів догляду за свинями і виконання інших ручних робіт на свинофермі.

Для успішного засвоєння учнями агротехнічних знань і набуття трудових умінь рекомендується організовувати практичні роботи по вирощуванню картоплі і цибулі на індивідуальних ділянках.

Програмою 6 класу передбачені теми по вирощуванню столових коренеплодів, редиски і зелених овочевих культур, по улаштуванню і обладнанню телятників і приміщень для молодняку великої рогатої худоби, а також роботи по догляду за телятами і молодняком великої рогатої худоби.

У цьому класі знайомляться із складом ґрунту і видами його обробітку, з основними мінеральними добривами.

Навчати шестикласників прийомів вирощування столових коренеплодів, редиски, зелених овочів рекомендується також на індивідуальних ділянках.

У програму 7 класу включені теми по збиранню і обліку врожаю столових коренеплодів, вирощуванню кормових коренеплодів і капусти, обробітку ґрунту, насадженню плодкових дерев. По тваринництву передбачається засвоєння прийомів основних робіт на молочнотоварній фермі: прибирання приміщень,

годування корів і догляд за ними в зимовий час. У зв'язку з цим учнів знайомлять з видами кормів для корів і підготовкою їх до згодовування, ручним доїнням корів.

При виконанні робіт по годівлі корів особливу увагу слід звернути на формування в учнів правильних уявлень про кількість корму (у ваговому і об'ємному вимірюванні), який видається тваринам. Для цього рекомендується зважувати добові й разові дози кормів перед роздаванням тваринам.

У 8 класі учнів навчають вирощуванню огірків у захищеному ґрунті, знайомлять з деякими с/г машинами, що використовуються в рослинництві, і механізацією трудомістких процесів у тваринництві, а також з приблизними раціонами годування тварин та їх нормованим годуванням. Останній розділ найбільш складний. Для засвоєння учнями відомостей про норми й раціони годівлі необхідно використати вправи по зважуванню кормів та мінеральних добавок, що складають раціон годівлі.

У 9 класі учнів навчають ручному і механізованому доїнню корів, первинному обробітку молока, догляду за молочним посудом і доїльною апаратурою, годуванню дійних і новотільних корів. У зв'язку з цим передбачається більш детальне вивчення доїльної апаратури, улаштування вентиляції, каналізації і водопостачання на молочнотоварних фермах.

Учні 10 класу знайомляться з основами ґрунтознавства, плодівництва, овочівництва, способами переробки та зберігання овочів.

5 клас

(280 год., 8 год. на тиждень)

№ з / п	К-сть годин	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно – розвивальної роботи
1	4	<p>І семестр (128 год.)</p> <p>Вступне заняття</p> <p>Бесіда з учнями про майбутню роботу протягом навчального року. Вибір відповідальних за ручний сільськогосподарський реманент, розподіл груп на ланки і вибір ланкових.</p> <p>Час і місце збору учнів на заняття з сільськогосподарської праці. Порядок одержання і здачі реманенту. Огляд ручного реманенту і його упорядкування .</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає про майбутню роботу протягом року ; - називає обов'язки ланкових; - називає час і місце збору учнів на заняття з с /г праці; - знає порядок отримання і здачі реманенту. - самостійно одержує і здає реманент 	<p>Формування уявлень про сільськогосподарські професії, поглиблення знань учнів про роль праці в житті людини.</p> <p>Виховання відповідальності за доручену справу.</p> <p>Формування діяльності на основі вмій організації робочого місця.</p>
2	14	<p>Овочеві культури</p> <p><i>Теоретичні відомості.</i> Поняття про овочеві культури . Значення овочів.</p> <p>Групи овочевих культур : коренеплоди, капустані овочеві культури , плодови і цибулинні овочеві рослини , земляні овочі . Стисла характеристика цих</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає про значення овочів; - має поняття про овочеві культури та різні групи овочевих культур. 	<p>Збагачення уявлень про предмети навколишнього середовища та їх властивості.</p> <p>Формування діяльності на основі розвитку позитивного ставлення до отримання продуктів діяльності.</p> <p>Розвиток словникового запасу на основі формування знань про овочі.</p> <p>Розвиток умінь виконувати практичні завдання за словесною</p>

3	20	<p>культур. Осінні роботи на полях овочевих рослин . <u>Практичні роботи</u> Збирання підкопаних коренеплодів моркви. Збирання підкопаних коренеплодів буряків . Збір гички після збирання врожаю .</p> <p>Збирання врожаю картоплі <u>Теоретичні відомості</u> . Вимоги до якості збирання врожаю картоплі , контроль за якістю збирання бульб . Організація роботи під час збирання врожаю , розподіл обов'язків .</p> <p><u>Практичні роботи</u>. Підготовка реманенту для збирання. Збирання бульб з одного рядка, перехід на інший. Піднесення бульб до місця вантаження..</p>	<p>- стисло характеризує різні види овочевих культур.</p> <p>УЧЕНЬ: - самостійно збирає підкопані коренеплоди моркви, буряків; - прибирає гичку після збирання врожаю.</p> <p>УЧЕНЬ: - розуміє вимоги до якості збирання картоплі; - пояснює як виконувати контроль за якістю збирання бульб; - розуміє як організувати роботу під час збирання врожаю.</p> <p>УЧЕНЬ: - самостійно готує реманент для збирання бульб; - вміє збирати і підносити бульби до місця вантаження.</p>	<p>інструкцією вчителя.</p> <p>Розвиток сприймання, мислення на основі практичної діяльності. Виховання колективної взаємодії.</p> <p>Збагачення уявлень учнів про орний шар, ґрунт, обробіток ґрунту. Формування особистих якостей: наполегливості та цілеспрямованості.</p> <p>Розвиток умінь самостійно виконувати практичні роботи по скопуванню ділянки. Виховання обережності при роботі з с/г інструментом.</p>
4	15	<p>Обробіток ґрунту за допомогою ручного знаряддя <u>Теоретичні відомості</u>. Поняття про ґрунт і орний шар . Обробіток ґрунту та його значення. Обробіток ґрунту за допомогою лопати (скопування) . Глибина скопування , визначення глибини. Поняття про борозну . Будова лопати. Правила скопування ґрунту лопатою. Вимоги до якості скопування.</p> <p><u>Практичні роботи</u>. Вибір лопати. Огляд ділянки для скопування, визначення його меж і напрямку борозен. Прокладання першої борозни.</p>	<p>УЧЕНЬ: - розуміє що таке ґрунт та орний шар; - пояснює значення ґрунту; - знає як обробляти ґрунт; - називає правила обробітку ґрунту за допомогою лопати (скопування).</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє вибирати лопату для</p>	<p>Збагачення уявлень учнів про осінні роботи з багатолітніми квітково-декоративними культурами.</p> <p>Розвиток мовлення на основі формування знань про назви трудових операцій.</p>

5	8	<p>Дотримання глибини скопування, контроль за злитністю борозен .</p> <p>Багатолітні квітково-декоративні культури <u>Теоретичні відомості</u> . Зимуючі і незимуючі багатолітні квітково-декоративні культури, їх загальна характеристика .Флокси, піони – зимуючі багатолітники, їх характеристика, догляд. Канни, жоржини, гладіолуси – незимуючі багатолітники, їх характеристика, догляд. <u>Практичні роботи</u> . Викопування кореневищ канн, коренебульб жоржин і цибулин гладіолусів. Закладання їх на зимове зберігання .</p>	<p>скопування; - самостійно визначає межі і напрямок борозен; - дотримується глибини скопування та контролює злитність борозен.</p> <p>УЧЕНЬ: - дає характеристику зимуючих і незимуючих багатолітніх квітково-декоративних культур; - розповідає про догляд за зимуючими та незимуючими культурами.</p> <p>УЧЕНЬ: - викопує кореневища канн, коренебульби жоржин і цибулини гладіолусів; - самостійно закладає на зимове зберігання кореневища, бульби та цибулини.</p>	<p>Розвиток загальнотрудових умінь на основі самостійного планування власної діяльності: зняття огорожень, скопування ґрунту. Формування вміння контролювати свою діяльність.</p> <p>Розвиток спостережливості. Збагачення уявлень учнів с/г професії на основі початкових відомостей про професію свинарки. Розвиток мовлення на основі формування знань про назви трудових операцій.</p>
6	8	<p>Скопування ґрунту у квітнику <u>Теоретичні відомості</u> . Строки скопування ґрунту у квітнику. Вимоги до якості роботи. Визначення клумб і рабаток, на яких треба скопувати ґрунт .</p> <p><u>Практичні роботи</u> Зняття огорожень (якщо вони є) , скопування ґрунту з дотриманням усіх вимог. Скопування ґрунту з дотриманням усіх вимог. (Установлення огорож)</p>	<p>УЧЕНЬ: - називає строки скопування ґрунту у квітнику; - знає про існуючі вимоги до якості роботи.</p> <p>УЧЕНЬ: - самостійно визначає клумби і рабатки, на яких треба скопувати ґрунт; - знімає огороження за допомогою вчителя; - скопує ґрунт з дотриманням усіх вимог безпечної праці.</p>	<p>Збагачення уявлень про догляд, годування свиней; формування діяльності на основі вміння розпізнавати корма, готувати їх для згодовування.</p> <p>Розвиток загальнотрудових умінь на основі самостійної підготовки до годування, годування та чищення станків тощо. Розвиток мислення, уваги, спостережливості під час догляду за тваринами.</p>
7	12	<p>Свиноферма <u>Теоретичні відомості</u> .Вступні заняття.</p>		

8	10	<p>Загальні відомості про свиноферму, приміщення, їх устаткування і призначення, розміщення тварин. Дотримання необхідних умов для життя тварин в приміщеннях. Групи свиней. Розміщення свиней різних груп у свинарниках. Спостереження за поведінкою тварин на свинофермі, огляд приміщень. Підведення підсумків за спостереженням тварин на свинофермі .</p> <p>Корма для свиней <i>Теоретичні відомості</i> Концентровані і соковиті корма для свиней. Мінеральні й вітамінні добавки до корму. Готування кормів до згодовування, комбікорми.</p> <p><i>Практичні роботи.</i> Розпізнавання кормів. Екскурсія в кормоцех базового підприємства для ознайомлення з підготовкою кормів для згодовування.</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає, що таке свиноферма, приміщення, їх устаткування, розміщення тварин; - знає правила дотримання необхідних умов для життя свиней в приміщеннях; - знає групи свиней, їх розміщення у свинарниках; - розрізняє свиней за групами; - самостійно спостерігає за поведінкою тварин; - вміє підводити підсумки спостережень.</p> <p>УЧЕНЬ: - розпізнає концентровані і соковиті корма; - називає мінеральні і вітамінні добавки до корму.</p> <p>УЧЕНЬ: - самостійно готує корма до згодовування, комбікорма; - вміє розпізнавати корма.</p>	<p>Розвиток особистісних якостей: цілеспрямованості, охайності, самостійності на основі формування організаційних вмінь діяльності (генерального прибирання свинарників, очищення вигульних дворів від снігу).</p> <p>Збагачення уявлень про засоби підживлення рослин. Формування поняття органічних добрив.</p> <p>Формування діяльності на основі виконання практичного завдання за зразком і планом дій. Збагачення активного словника новими словами: назвами добрив.</p> <p>Збагачення уявлень про якість та умови зберігання органічних добрив, будову гноєсховища. Розвиток пам'яті на основі дотримання послідовності трудових операцій по заготівлі добрив у зимовий час.</p>
9	27	<p>Догляд за свиньми в зимовий час <i>Теоретичні відомості.</i> Догляд за свиньми в зимовий час. Розпорядок дня на свинофермі. Кількість кормів для згодовування свиням за добу .</p> <p><i>Практичні роботи</i> Підготовка кормів для згодовування на свинофермі з частковою механізацією виробничих процесів : миття і різання коренеплодів, закладання певної кількості суміші кормів у котли для запарювання, запарювання і охолодження корму. Види робіт по</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає розпорядок дня на свинофермі; - знає як доглядати за свиньми у зимовий час; - знає кількість кормів для згодовування свиням за добу.</p> <p>УЧЕНЬ: - готує корма для згодовування на свинофермі з частковою механізацією: мие і ріже коренеплоди, запарює і</p>	<p>Збагачення уявлень про зовнішній вигляд рослин та їх будову, використання, значення культур.</p> <p>Розвиток елементів логічного мислення, обчислювальних навичок, самостійності у процесі практичної діяльності.</p> <p>Збагачення уявлень про плодови культури, будову плодкових дерев, їх плодів та ягідні культури і їх будову.</p>

10	10	<p>догляду за свинями : годування, очищення станків, прибирання приміщень, дотримання необхідної температури і вологості повітря. Чищення годівничок і станків (при відсутності тварин).</p> <p>Прибирання свинарників <u>Теоретичні відомості</u> .Щоденне і генеральне прибирання свиноферми. Роботи по прибиранню приміщень свиноферми, черговість їх виконання. Вимоги до прибирання приміщень. <u>Практичні роботи</u> Прибирання проходів у свинарниках, чищення годівничок (без заходу у станки). Генеральне прибирання свинарника. Очищення вигульних дворів від снігу.</p>	<p>охолоджує корма (з допомогою вчителя); - самостійно годує свиней, чистить станки, прибирає приміщення, підтримує необхідну температуру і вологість повітря; - дотримується правил з охорони праці.</p> <p>УЧЕНЬ: - пояснює як проводити прибирання свиноферми, з якою періодичністю; - перелічує вимоги до прибирання приміщення.</p> <p>УЧЕНЬ: - уміє проводити щоденне і генеральне прибирання свиноферми; - самостійно прибирає проходи у свинарниках, чистить годівнички (без заходу у станки); - чистить вигульні двори від снігу.</p>	<p>Розвивати зорове сприймання, навички розрізняти та розпізнавати плодово-ягідні рослини за зовнішнім виглядом дерева і куща.</p> <p>Збагачення уявлень учнів про квіткові рослини, придатні для вирощування у горщиках в ранньовесняний час, розсаду. Розвиток спостережливості, уваги.</p>
11	8	<p style="text-align: center;">II семестр (152 години)</p> <p>Органічні добрива <u>Теоретичні відомості</u> Поняття про добрива. Добрива органічні і мінеральні. Види органічних добрив : гній , торф , пташиний послід, компост. Торф. Утворення і видобування торфу . Зовнішній вигляд . Підготовка до внесення на поля .</p> <p><u>Практичні роботи</u> . Компост . Приготування компост. Пташиний послід (сухий і вологий). Практичні роботи. Вправи на розпізнавання органічних добрив . Розпізнавання свіжого , напівперепрілого і перепрілого гною . Відмінність перегною від торфу .</p>	<p>УЧЕНЬ: - дає стислу характеристику органічних і мінеральних добрив, називає їх види; - розуміє утворення і видобування торфу; - розпізнає його зовнішній вигляд; - знає як готувати до внесення на поля.</p>	<p>Формування діяльності на основі розвитку умінь виконувати практичні завдання.</p> <p>Збагачення уявлень про класифікацію, сорти кімнатних рослин.</p>
12	10	<p>Заготівля органічних добрив у зимовий час <u>Теоретичні відомості</u> .</p>	<p>УЧЕНЬ: - самостійно готує компост; - вміє розпізнавати органічні</p>	<p>Формування діяльності на основі догляду за кімнатними рослинами.</p>

13	18	<p>Вимоги до якості і умов зберігання органічних добрив. Будова гноєсховища</p> <p><u>Практичні роботи</u> . Вивіз гною в гноєсховище і укладання в штабель .</p> <p>Основні польові культури <u>Теоретичні відомості</u> . Зовнішня будова рослин пшениці , кукурудзи , вівса , ячменю і жита . Горох і картопля . Зовнішній вигляд рослин . Використання зерна гороху і бульб картоплі . Льон і бавовна . Значення цих культур . Кормові культури : кормові трави , кормовий буряк , кормовий кавун . Зовнішній вигляд рослин . Використання їх на корм тваринам .</p> <p><u>Практичні роботи</u> . Розбирання суміші насіння зернових культур . Підрахунок кількості зернин в одному колосі пшениці , одному качані кукурудзи , одному стручку гороху .</p>	<p>добрива, свіжий напівперепрілий і перепрілий гній; - розрізняє перегній і торф.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає основні вимоги до якості і умов зберігання органічних добрив; - розуміє будову гноєсховища.</p> <p>УЧЕНЬ: - уміє вивозити гній в гноєсховище, укласти в штабель.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає зовнішню будову рослин пшениці, кукурудзи, вівса, ячменю і жита; - знає зовнішній вигляд рослин гороху і картоплі, їх використання; - розуміє значення льону і бавовни; - розпізнає кормові культури: кормові трави, кормовий буряк, кормовий кавун; - знає про використання їх на корм тваринам.</p>	<p>Удосконалення умінь самостійно виконувати практичні роботи.</p> <p>Розвиток загальнотрудових умінь на основі виконання весняних робіт по підготовці бульб картоплі до садіння.</p> <p>Розвиток спостережливості, навичок робити висновки під час виявлення крохмалу у бульбах картоплі.</p> <p>Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування теоретичних відомостей про картоплю.</p>
14	12	<p>Плодово-ягідні культури <u>Теоретичні відомості</u> . Плодові культури : яблуня, груша , вишня . Зовнішня будова плодових дерев та їх плодів . Ягідні культури : суниця , смородина, малина , агрус . Зовнішня будова ягідних рослин . Використання плодів і ягід . Зимові і весняні роботи в саду .</p> <p><u>Практичні роботи</u> .</p>	<p>УЧЕНЬ: - вміє розбирати суміші насіння зернових культур; - самостійно підраховує кількість зернин в одному колосі пшениці, качані кукурудзи, стручку гороху.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає плодові культури: яблуню, грушу, вишню; їх зовнішню</p>	<p>Формування діяльності на основі виконання практичного завдання по вирощуванню картоплі.</p> <p>Розвиток елементів пам'яті, зв'язного мовлення під час планування трудових дій.</p> <p>Розвиток пам'яті на основі дотримання послідовності трудових операцій.</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук на основі виконання практичних робіт з насінням.</p> <p>Збагачення знань учнів про значення цибулі в харчуванні.</p>

15	18	<p>Розпізнавання плодово-ягідних рослин за зовнішнім виглядом дерев і кущів .</p> <p>Вирощування квіткових рослин у горщиках розсадним способом <u>Теоретичні відомості</u> . Квіткові рослини придатні для вирощування у горщиках в ранньовесняний час . Поняття про розсаду . Розрахунок часу висіву насіння для одержання розсади, а потім квітучих рослин у весняний час . Вирощування розсади . Догляд за рослинами . Відповідний інвентар .</p> <p><u>Практичні роботи</u> . Підготовка ящиків для посіву насіння , підготовка ґрунту і реманенту . Висаджування розсади в горщики . Догляд за рослинами .</p>	<p>будову та будову плодів; - розпізнає ягідні культури: суниця, смородину, малину, агрус; їх зовнішню будову; - розуміє використання плодів і ягід; - знає зимові і весняні роботи в саду.</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє розпізнавати плодово-ягідні рослини за зовнішнім виглядом дерев і кущів; - виконує зимові і весняні роботи в саду (за вказівкою вчителя).</p>	<p>Збагачення уявлень про вирощування незимуючих багатолітників.</p>
16	30	<p>Догляд за кімнатними рослинами <u>Теоретичні відомості</u> . Кімнатні рослини . Класифікація . Сорти. Світлолюбиві і тіньовитривалі кімнатні рослини . Лікарські властивості кімнатних рослин . Догляд за кімнатними рослинами . Хвороби та шкідники кімнатних рослин . Пересаджування , розмноження</p>	<p>УЧЕНЬ: - називає квіткові рослини придатні для вирощування в горщиках в ранньовесняний час; - знає як розрахувати час висіву насіння для одержання розсади, а потім квітучих рослин у весняний час; - знає правила вирощування розсади та догляду за рослинами; - називає відповідний інвентар.</p> <p>УЧЕНЬ: - складає план роботи на основі технологічної карти у процесі бесіди; - готує ящики для посіву насіння (за допомогою вчителя); - самостійно веде спостереження за сходами і доглядає за</p>	<p>Розвиток координації рухів, пам'яті, мислення. Розвиток спостережливості в процесі догляду за рослинами.</p>

17	10	<p>кімнатних рослин . Живлення рослин та ґрунту .</p> <p><u>Практичні заняття . Догляд за кімнатними рослинами : пересаджування , розмноження , підживлення . Догляд за класним зеленим куточком .</u></p> <p>Картопля . Підготовка бульб картоплі до садіння <u>Теоретичні відомості .</u> Будова рослин картоплі і бульби . Склад бульби . Умови необхідні для одержання гарного врожаю картоплі . Визначення верхівки і основи бульб картоплі . Виявлення крохмалю у бульбах картоплі . Вимоги до бульб картоплі , призначених для садіння . Ознаки здорових і хворих бульб .</p> <p><u>Практичні роботи</u> Відбір насінної картоплі "на око" . Огляд і вибраковування хворих бульб . Розкладання бульб у теплому світлому приміщенні для пророщування .</p>	<p>розсадою; - вміє висаджувати розсаду в горщики. УЧЕНЬ: - знає класифікацію та сорти кімнатних рослин; - розрізняє світлолюбіві і тіньовитривалі кімнатні рослини; - називає лікарські кімнатні рослини та знає їх лікувальні властивості; - знає хвороби та шкідників кімнатних рослин; - знає правила догляду за кімнатними рослинами. УЧЕНЬ: - вміє доглядати за кімнатними рослинами: пересаджувати, розмножувати, підживлювати; - самостійно доглядає за класним зеленим куточком.</p>	
18	18	<p>Вирощування картоплі . <u>Теоретичні відомості .</u> Підготовка ґрунту під картоплю . Осіннє внесення добрив , зябова оранка . Глибина оранки зябу і норма внесення добрив . Весняний обробіток ґрунту під картоплю . Підготовка бульб до садіння . Садіння картоплі : строки і способи садіння картоплі , глибина загортання бульб при садінні . Механізація садіння картоплі . Догляд за картоплею , боронування сходів , розпушування</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає будову рослин картоплі і бульби; - знає склад бульби; - перелічує умови необхідні для одержання гарного врожаю картоплі; - знає вимоги до бульб картоплі, призначених для садіння; - називає ознаки здорових і хворих бульб. УЧЕНЬ: - відбирає насіння картоплі "на око"; - самостійно розкладає бульби у теплому світлому приміщенні для пророщування.</p>	

		<p>міжрядь, підгортання.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Внесення мінеральних добрив перед переорюванням зябу. Садіння бульб картоплі. Розпушування міжрядь вручну (сапами).</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає як готувати ґрунт під картоплю; - знає як готувати бульби до садіння; - знає строки і способи садіння картоплі, глибину загортання бульб при садінні; - знає як доглядати за картоплею, боронувати сходи, розпушувати міжряддя, підгортати. 	
19	18	<p>Вирощування цибулі <u>Технологічні відомості.</u> Ріпчаста цибуля – багаторічна рослина. Цибуля–сіянка і цибуля–ріпка. Одержання насіння цибулі . Умови необхідні для одержання цибулі-сіянки, цибулі-ріпки і насіння цибулі-чорнушки . Умови зберігання цибулі-сіянки для одержання цибулі-ріпки і цибулі матки для одержання насіння цибулі-чорнушки . Вирощування цибулі-сіянки : підготовка ґрунту , внесення добрив , строки посіву , глибина загортання насіння. Догляд за посівом цибулі-сіянки : прополовання рядків, розпушування міжрядь. Вирощування цибулі-ріпки: підготовка посадкового матеріалу, садіння, догляд.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Внесення добрив вручну і боронування ґрунту. Висів цибулі-чорнушки вручну чи ручною сівалкою. Садіння цибулі-матки для одержання насіння. Спостереження за сходами. Прополовання рядків. Поливання , підживлення. Розпушування міжрядь сапками .</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміє орієнтуватися в завданні за зразками кінцевого і рисунками проміжного результатів праці; - вміє вносити мінеральні добрива перед переорюванням зябу; - самостійно доглядає за картоплею; - розпушує вручну міжряддя. 	
20	10	<p>Вирощування незимуючих багатолітників</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає зовнішній вигляд ріпчастої цибулі та цибулі-сіянки; - знає умови необхідні для одержання цибулі-сіянки, цибулі-ріпки і насіння цибулі-чорнушки; - називає умови зберігання цибулі-сіянки для одержання насіння цибулі-чорнушки. 	

		<p>Підготовка кореневищ , цибулин , коренебульб багатолітніх квітково-декоративних рослин до висаджування. Місце не зимуючих багатолітників у квітнику. Підготовка ґрунту. Відстані при садінні. Правила садіння.</p> <p><u>Практичні роботи</u> Скопування ґрунту лопатами, розпушування граблями. Розмічання місць садіння за допомогою шнура . Вироблення ямок по розмітці. Садіння кореневищ , коренебульб і цибулин з пророслими пагонами в ямки . Поливання . Догляд за посадками .</p>	<p>УЧЕНЬ: - самостійно готує ґрунт і вносить добрива; - визначає строки посіву, глибину загортання насіння; - вміє доглядати за посівами цибулі-сіянки та цибулі-матки.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає як готувати кореневища, цибулини, коренебульби до висаджування; - знає правила садіння; - знає місцезнаходження не зимуючих багатолітників у квітнику.</p> <p>УЧЕНЬ: - самостійно скопує ґрунт лопатами, розпушує граблями; - розмічає місце садіння за допомогою шнура; - виробляє ямки по розмітці; - саджає кореневища, коренебульби, цибулину з пророслими пагонами в ямки; - поливає, доглядає за посадками.</p>	
--	--	---	---	--

6 клас

(8 год. на тиждень, всього 280 год.)

№ з / п	К-сть годин	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
1	3	<p>I семестр (128 год.) Вступне заняття. Бесіда з учнями про майбутню роботу протягом навчального року і першого семестру. Обов'язки школярів по</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає завдання на навчальний рік; - знає обов'язки школярів по збереженню ручного</p>	<p>Збагачення уявлень про сільськогосподарські професії. Поглиблення знань дітей про роль праці в житті людини. Формування вміння контролювати свою діяльність.</p>

2	11	<p>збереженню ручного сільськогосподарського реманенту. Вибір ланкових і призначення відповідальних за ручний сільськогосподарський реманент. Перевірка стану ручного сільськогосподарського реманенту і підготовка його до роботи.</p> <p>Збирання цибулі-сіянки і облік врожаю <u>Теоретичні відомості.</u> Ознаки дозрівання цибулі-сіянки. Визначення строків збирання. Прийоми роботи. Необхідність ретельного просушування зібраних рослин. Ознаки, за якими визначають закінчення просушування цибулі. <u>Практичні роботи.</u> Визначення строків закінчення сушіння заступом засихання листя і шийки цибулі. Зважування зібраного врожаю. Збирання рослин з рядків вручну. Розкладання цибулі для просушування. Щоденне прибирання її в закриті приміщення на ніч і винесення для просушування у денний час. Обрізання сухого листя ножицями. Зважування цибулі після просушування, підрахунок врожаю. СОРТУВАННЯ цибулі.</p>	<p>сільськогосподарського реманенту; - учні колективно обирають ланкових і відповідальних за ручний сільськогосподарський реманент; - вміють перевіряти стан ручного с / г реманенту і готувати його до роботи.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає ознаки дозрівання цибулі-сіянки; - називає прийоми роботи по збиранню врожаю цибулі-сіянки; - знає про необхідність ретельного просушування зібраних рослин.</p> <p>УЧЕНЬ: - визначає строки збирання врожаю цибулі; - самостійно збирає та зважує врожай; - вміє розкладати цибулю для просушування; - сортує цибулини; - вміє вести облік врожаю.</p>	<p>Розвиток мислення на основі отриманих знань. Розвиток словникового запасу на основі формування знань про цибулю-сіянку та трудових дій на городі. Розвиток математичних здібностей.</p> <p>Поглиблення знань учнів про різні види діяльності у с / г виробництві. Виховання самостійності при виконанні с / г робіт.</p>
3	14	<p>Збирання врожаю картоплі <u>Теоретичні відомості.</u> Дозрівання бульб картоплі. Ураження рослин картоплі фітофторою. Ознаки ураження. Визначення строків збирання картоплі. Способи збирання при ураженні рослин фітофторою. Вимоги до збирання картоплі. Облік врожаю.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Збирання виораних бульб картоплі</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає строки збирання картоплі; - знає вимоги до збирання картоплі; - розрізняє сорти; - знає як вести облік врожаю; - знає ознаки уражених рослин фітофторою.</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє сортувати картоплю,</p>	<p>Розвиток вміння самостійного мислення. Формування наполегливості, цілеспрямованості,</p>

4	20	<p>вручну. Просушування і сортування бульб. Затарювання і транспортування до сховища. Підрахунок кількості зібраних бульб. Закладання у сховище.</p> <p>Збирання врожаю столових коренеплодів <u>Теоретичні відомості.</u> Дозрівання коренеплодів. Визначення строків збирання коренеплодів. Способи збирання. Вимоги до збирання врожаю. Облік врожаю. Вимоги до збереження врожаю. <u>Практичні роботи.</u> Збирання підораних коренеплодів вручну. Очистка від гичі і ґрунту. Просушування і сортування. Затарювання і транспортування до сховища. Закладання у сховище.</p>	<p>закладати у сховища на зберігання; - самостійно веде підрахунок кількості зібраних бульб.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає строки збирання столових коренеплодів; - називає способи збирання, вимоги до збирання та збереження врожаю.</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє збирати підорані коренеплоди, очищати від гичі і ґрунту, просушувати і сортувати; - вміє затарювати і транспортувати їх до сховища; - самостійно закладає у сховища.</p>	<p>відповідальності за доручену справу. Виховання колективної взаємодії.</p> <p>Розвиток мислення та словникового запасу. Розвиток пам'яті на основі пригадування властивостей ґрунтів та їх здатності пропускати воду. Поглиблення знань учнів про ґрунти.</p>
5	8	<p>Ґрунт <u>Теоретичні відомості.</u> Поняття про ґрунт. Склад ґрунту: пісок, глина, перегній, вода і повітря. Колір ґрунту. Глинясті і піщані ґрунти. Розпізнавання піщаних і глинястих ґрунтів. Проникність води у глинястий і піщаний ґрунт.</p> <p><u>Демонстрація дослідів:</u> Вміст перегною в ґрунті. Проходження води в піщаний і глинястий ґрунт. Наявність води в сухому ґрунті. <u>Лабораторні роботи:</u> Відокремлення піску від глини у ґрунті. Виявлення повітря у ґрунті і виділення в ньому уламків стебел, листя і насіння рослин, камінців тощо. <u>Вправи:</u> Визначення піщаного і глинястого ґрунту.</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає склад ґрунту, ознаки глинястих і піщаних ґрунтів.</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє розпізнавати ґрунт глинястий і піщаний;</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє відокремлювати пісок від глини, виявляти повітря у ґрунті; - визначати глинястий і піщаний ґрунт.</p>	<p>Активізація знань про правила безпечної трудової діяльності на уроках трудового навчання. Розвиток спостережливості під час проведення екскурсії. Збагачення активного словника новими словами на основі формування знань про різні види обробітку ґрунту.</p>
6	10	<p>Осінній обробіток ґрунту</p>	<p>УЧЕНЬ:</p>	

7	11	<p><u>Теоретичні відомості.</u> Поняття про орний шар і обробіток ґрунту. Види обробітку ґрунту: лушення, зорювання, боронування. Характер і глибина розпушування ґрунту при цих видах обробітку. Значення лушіння, оранки, боронування. Сільськогосподарські машини, призначені для оранки, боронування і лушіння ґрунту. Поняття про зябовий обробіток ґрунту. Значення зябу. Вимоги до якості оранки. Дно і стінка борозни. Відкрита і закрита борозна. Глибина оранки.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Скопування ґрунту на пришкільній ділянці лопатами. Розпушування і вирівнювання ґрунту ручними граблями. <u>Вправа.</u> Визначення глибини оранки на стінці відкритої борозни лінійкою і борозноміром. <u>Екскурсії.</u> Ознайомлення з сільськогосподарськими машинами: плугом, бороною, лушчильником. Спостереження за оранкою ґрунту на колгоспних полях.</p> <p>Осінній догляд за плодовими деревами <u>Теоретичні відомості.</u> Основні плодові породи. Зовнішній вигляд плодових дерев. Будова плодового дерева: штаб і крона. Вертикальне і горизонтальне коріння. Пристовбурний круг плодового дерева. Осінній догляд за плодовими деревами та його значення. Правила скопування пристовбурних кругів.</p>	<p>- знає види обробітку ґрунту; - називає с / г машини призначені для різних видів обробітку ґрунту; - знає різницю осінньої і весняної оранки; - перелічує вимоги до якості оранки.</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє скопувати, розпушувати і вирівнювати ґрунт на пришкільній ділянці; - визначає глибину оранки.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає назви основних плодових дерев та їх зовнішній вигляд; - знає будову плодового дерева; - розуміє значення осіннього догляду за плодовими деревами; - називає правила скопування пристовбурних кругів.</p>	<p>Збагачення уявлень про навколишній світ; удосконалення знань про інструменти для уроків трудового навчання. Виховання колективної взаємодії. Виховання дбайливого ставлення до природи під час догляду за деревами.</p> <p>Формування уявлення про сільськогосподарську галузь-тваринництво. Поглиблення знань про с / г професії. Розвиток спостережливості в процесі ознайомлення з обладнанням. Розвиток мовлення на основі збагачення словникового запасу термінами-назвами обладнання телятників. Розвиток уміння давати словесну характеристику об'єкту.</p>
---	----	--	--	---

8	5	<p><u>Практичні роботи.</u> Очищення штаблів плодкових дерев скребачками. Скопування пристовбурних кругів лопатами. Збирання опалого листя граблями і укладання їх у купи. Збирання зимових гнізд шкідників щітками і секаторами на довгих палицях. Побілення штаблів і товстих гілок плодкових дерев щітками на коротких ручках.</p> <p><u>Вправи.</u> Визначення розміру пристовбурного круга.</p>	<p>УЧЕНЬ: - вмє доглядати за плодковими деревами; - самостійно визначає розмір пристовбурного круга.</p>	<p>Удосконалення уміння самостійно виконувати практичні роботи. Розвиток рухової активності під час виконання трудових операцій по догляду за телятами. Виховання любові до тварин та піклування про них.</p>
9	8	<p>Молочнотоварна ферма <u>Теоретичні відомості.</u> Молочнотоварна ферма: виробничі приміщення, господарчі будівлі і спорудження, призначення цих споруджень.</p> <p><u>Екскурсії.</u> Ознайомлення з виробничими приміщеннями, господарчими будівлями і спорудженнями молочнотоварної ферми та їх призначенням.</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає що являє собою молочнотоварна ферма; - розуміє призначення виробничих приміщень, господарських будівель і споруд.</p>	<p>Удосконалення вміння самостійно виконувати практичні роботи. Розвиток спостережливості в процесі виконання практичних робіт. Виховання любові до праці.</p>
10	18	<p>Улаштування та обладнання телятників <u>Теоретичні відомості.</u> Вимоги до улаштування і обладнання телятників для телят різного віку. Обладнання телятника-профілакторію: клітки для новонароджених телят. Їх улаштування, вентиляція і система опалення. Обладнання телятника для телят старшого віку: групові клітки, годівнички і поїлки в телятнику. Каналізація в телятнику, вентиляція і опалення. Підсобні приміщення. Улаштування підсобних приміщень.</p> <p><u>Екскурсії.</u> Ознайомлення з телятниками колгоспу чи радгоспу.</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає вимоги до улаштування і обладнання телятників для телят різного віку; - має уявлення про обладнання телятника-профілакторію та телятника для телят старшого віку; - розуміє значення каналізації в телятнику, вентиляції та опалення; - знає улаштування підсобних приміщень.</p> <p>УЧЕНЬ: - вмє розрізняти обладнання приміщень для телят різних вікових груп.</p>	<p>Виховання розуміння необхідності дотримання техніки безпеки під час виконання с / г робіт.</p> <p>Розвиток уявлень про працю тваринника. Виховання позитивних емоцій від виконання певних видів робіт.</p>
		<p>Догляд за телятами</p>	<p>УЧЕНЬ:</p>	

11	20	<p><u>Теоретичні відомості.</u> Догляд за новонародженим телям. Догляд за телятами до 10 – 20-денного віку. Догляд за телятами від 20-денного до 2 – 4-місячного віку. Молозивний і молочний періоди в житті телят. Годування телят різного віку.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Прибирання кліток у телятнику-профілакторії. Прибирання групових станків. Очищення годівничок у групових станках. Заміна підстилки. Миття молочного посуду, просушування його. Генеральне прибирання телятника. Миття посуду дезинфікуючим розчином. Роздавання кормів у групові станки. Відлучування телят від смоктання різних предметів після споювання їм молока.</p> <p>Зимові роботи у телятнику</p> <p><u>Теоретичні відомості.</u> Утримання телят у зимовий період. Дотримання необхідних умов у телятнику. Заходи по попередженню переохолодження приміщень.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Утеплення тамбурів. Користування боковими воротами і дверцятами в них. Очищення від снігу доріжок і доріг на території ферми.</p>	<p>- знає відмінності по догляду за телятами різних вікових груп; - розуміє значення молозивного і молочного періодів в житті телят; - знає правила годування телят різного віку.</p> <p>УЧЕНЬ: - самостійно прибирає клітки у телятнику-профілакторії та групові станки; - дотримується санітарно-гігієнічних норм при догляді за молочним посудом; - вміє робити генеральне прибирання телятника; - самостійно роздає корми у групові станки.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає як утримують молодняк великої рогатої худоби у зимовий період; - розуміє значення дотримання температурного режиму у телятнику.</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє утеплювати тамбури, користуватися боковими ворітьми і дверцятами в них; - очищає від снігу територію ферми.</p>	<p>Розвиток спостережливості та мислення.</p> <p>Удосконалення умінь самостійно виконувати практичні роботи. Виховання почуття відповідальності за доручену справу.</p> <p>Розвиток мислення на основі знань про мінеральні добрива. Збагачення словникового запасу на основі запам'ятовування назв різних видів добрив. Формування умінь самостійно виконувати лабораторні роботи.</p>
12	3	<p align="center">II семестр (152 години)</p> <p>Вступне заняття. Бесіда з учнями про завдання на II семестр. Правила техніки безпеки на уроках трудового навчання.</p>	<p>УЧЕНЬ: - розуміє завдання поставлені перед ним на II семестр; - знає основні правила техніки , безпеки на уроках с / г праці.</p>	<p>Розвиток умінь самостійно виконувати практичні роботи. Формування особистісних якостей: наполегливості та цілеспрямованості. Виховання колективної взаємодії.</p>
13	20	<p>Утримання молодняка великої рогатої</p>		<p>Формування стійкості та вибірковості уваги. Розвиток словникового запасу на основі знань про назви</p>

14	20	<p>худоби. <u>Теоретичні відомості.</u> Вік телят, при якому їх переводять у групу молодняку. Розподіл молодняку на бичків і теличок. Приміщення для утримання молодняку, їх обладнання. Відмінність обладнання телятників від обладнання приміщень для утримання молодняку. Відмінність в утриманні бичків і теличок. <u>Практичні роботи.</u> Прибирання приміщень для молодняку. Чищення годівничок. Чищення вигульних дворів.</p> <p>Догляд за молодняком великої рогатої худоби у зимовий час. <u>Теоретичні відомості.</u> Елементарні відомості про будову тіла молодняку, його зріст і розвиток. Потреба в кормах. Корма для молодняку великої рогатої худоби. Годування молодняку.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Чищення шкіри. Прибирання гною і заміна підстилки. Вигул молодняку. Роздача кормів.</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає як утримують молодняк великої рогатої худоби; - знає про розподіл молодняку на бичків і теличок; - знає обладнання приміщень для утримання молодняку, їх відмінності; - знає відмінність в утриманні бичків і теличок.</p> <p>УЧЕНЬ: - вмє прибирати приміщення для молодняку; - вмє чистити годівнички, вигульні двори.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає будову тіла молодняку, його зріст і розвиток; - знає корма для молодняку, годування. - знає як доглядають за молодняком великої рогатої худоби у зимовий час.</p> <p>УЧЕНЬ: - вмє годувати, вигулювати молодняк; - самостійно роздає корми, прибирає гній і замінює підстилки.</p>	<p>столових коренеплодів. Розвиток спостережливості.</p> <p>Удосконалення вмінь давати словесну характеристику процесам під час виконання с / г робіт. Розвиток здібностей під час користування с / г інвентарем. Розвиток розуміння корисності трудової діяльності.</p> <p>Розвиток словникового запасу на основі формування знань про будову рослин. Формування умінь користуватися с / г інвентарем. Розвиток дрібної моторики на основі виконання трудових операцій при вирощуванні редису.</p>
15	12	<p>Мінеральні добрива <u>Теоретичні відомості.</u> Поняття про мінеральні добрива. Елементи живлення, що містяться в мінеральних добривах. Види мінеральних добрив: азотні, фосфорні, калійні. Азотні добрива – аміачна селітра. Зовнішній вигляд цих добрив. Розчинність у воді. Фосфорні добрива – суперфосфат. Колір</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає види мінеральних добрив; - дає стисло характеристику мінеральним добривам; - розрізняє їх зовнішній вигляд; - має уяву про комплексні мінеральні добрива;</p>	<p>Розвиток словникового запасу на основі формування знань про овочі.</p>

16	8	<p>добрива, розчинність у воді. Калійні добрива – хлористий калій. Комплексні мінеральні добрива – амофос, нітрофоска, нітроамофоска. Колір добрив, розчинність у воді. Зберігання мінеральних добрив. Правила внесення мінеральних добрив у ґрунт.</p> <p><u>Лабораторні роботи.</u></p> <p>Розпізнавання мінеральних добрив.</p> <p><u>Екскурсії.</u></p> <p>Ознайомлення з умовами зберігання мінеральних добрив.</p> <p>Практичне повторення</p> <p><u>Види робіт.</u></p> <p>Догляд за телятами, прибирання свинарника і догляд за свинями, догляд за молодняком великої рогатої худоби (за вибором).</p> <p><u>Уміння.</u></p> <p>Виконання трудових завдань за попередньою інструкцією учителя.</p>	<p>- пояснює умови зберігання добрив та правила внесення їх у ґрунт.</p> <p>УЧЕНЬ:</p> <p>- вмiє розпізнавати мінеральні добрива за певними ознаками.</p> <p>УЧЕНЬ:</p> <p>- вмiє доглядати за телятами, самостійно прибирати свинарник;</p> <p>- вмiє доглядати за свинями та молодняком великої рогатої худоби.</p> <p>УЧЕНЬ:</p> <p>- орієнтується в завданні за попередньою інструкцією вчителя;</p> <p>- планує роботи у процесі бесіди.</p>	<p>Розвиток спостережливості в процесі догляду за рослинами. Формування особистісних якостей: гордості від отриманого результату при збиранні врожаю.</p> <p>Формування особистісних якостей: наполегливості та цілеспрямованості.</p> <p>Виховання почуття колективізму при виконанні різних видів робіт.</p>
17	13	<p>Столові коренеплоди.</p> <p><u>Теоретичні відомості.</u></p> <p>Морква і буряки – столові коренеплоди. Столові коренеплоди – дволітні рослини. Будова рослин моркви і буряка першого і другого року життя. Умови, необхідні для одержання високого врожаю моркви і буряків.</p> <p><u>Вправи.</u></p> <p>Відбір стандартних коренеплодів моркви і буряків шляхом зважування і "на око".</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <p>- знає назви столових коренеплодів;</p> <p>- дає стислу характеристику їм;</p> <p>- знає будову рослин моркви і буряка;</p> <p>- знає умови для одержання високого врожаю.</p> <p>УЧЕНЬ:</p> <p>- вмiє відбирати стандартні коренеплоди моркви і буряків шляхом зважування і "на око".</p>	
18	23	<p>Вирощування столових коренеплодів.</p> <p><u>Теоретичні відомості.</u></p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <p>- знає правила підготовки ґрунту</p>	

19	21	<p>Підготовка ґрунту під столові коренеплоди: осіння оранка, весняний обробіток ґрунту. Добрива під столові коренеплоди, їх внесення. Посів столових коренеплодів: строки і способи посіву, глибина загорання насіння. Догляд за посівами: шарування, прополювання, проріджування, розпушування міжрядь.</p> <p><u>Практичні роботи.</u></p> <p>Обробіток ділянки під посів столових коренеплодів. Розмічання рядків за допомогою метра, кілочків і мотузки. Ручний висів: проведення посівних борозен вузькою сапкою по розмічених лініях, розкладання насіння у борозни, загорання насіння ґрунтом з боків борозни, мульчування. Догляд за посівами: шарування сапками вручну, прополювання рядків, проріджування рослин, розпушування міжрядь.</p> <p>Вирощування редису.</p> <p><u>Теоретичні відомості.</u></p> <p>Редис – скороспіла овочева культура. Зовнішня будова рослини та її особливості. Умови для одержання великих, соковитих коренеплодів. Підготовка ґрунту під редис. Строки посіву. Глибина загорання насіння. Догляд за редисом: поливання, прополювання. Шкідники рослин редису і боротьба з ними. Вирощування насіння.</p> <p><u>Практичні роботи.</u></p> <p>Скопування ґрунту під посів редису, розпушування його і вирівнювання граблями. Вироблення грядок мотиками і граблями. Маркірування зубчастим маркером. Розкладання насіння у ямки, загорання ямок і поливання теплою водою з поливальної із ситечком. Систематичне поливання в міру</p>	<p>для вирощування столових коренеплодів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає правила внесення добрив під столові коренеплоди; - знає строки, способи і глибину загорання насіння столових коренеплодів; - знає правила догляду за посівами. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміє обробляти ділянку під посів столових коренеплодів, розмічати рядки; - вміє висівати вручну насіння столових коренеплодів; - вміє доглядати за посівами. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає зовнішню будову редису; - знає умови для одержання гарного врожаю редису; - знає правила підготовки ґрунту, строки посіву редису, глибину загорання насіння; - знає правила догляду за редисом, шкідників рослин і боротьбу з ними. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно скопує ґрунт, розпушує його і вирівнює граблями; - вміє маркірувати зубчастим маркером, розкласти насіння у ямки, загорати і поливати водою; - вміє доглядати за посівами 	
----	----	--	--	--

20	23	<p>підсихання ґрунту поливальною із ситечком. Збирання врожаю і в'язання рослин у пучки.</p> <p>Вирощування зелених овочів <i>Теоретичні відомості.</i> Зелені овочі: салат, кріп, петрушка, їх значення. Умови вирощування зелених овочів. Підготовка ґрунту і способи посіву.</p> <p><i>Практичні роботи.</i> Підготовка ґрунту: внесення перегною, скопування грядок лопатами, боронування граблями, вирівнювання і легке прикочування. Вибір способу посіву (врозкид чи рядками), посів, загортання насіння. Спостереження за сходами. Прополування, поливання (в міру необхідності). Збирання врожаю (у південних районах).</p>	<p>редису; - вмiє збирати врожай і в'язати рослини у пучки.</p> <p>УЧЕНЬ: - знає зелені овочі та їх значення в харчуванні людини; - знає умови вирощування зелених овочів; - знає правила підготовки ґрунту і способи посіву.</p> <p>УЧЕНЬ: - вмiє готувати ґрунт для посіву зелених овочів; - вмiє вибирати спiсiб посiву; - самостiйно спостерiгає за сходами; - вмiє доглядати за рослинами та збирати врожай (у пiвденних районах).</p>	
21	9	<p>Практичне повторення <i>Види робiт.</i> Перебирання і висаджування картоплі, посів цибулі, посів квіткових рослин, весняні роботи в саду (за вибором).</p>	<p>УЧЕНЬ: - вмiє виконувати трудові завдання на основі набутого досвіду і отриманих знань.</p>	

7 клас

(8 год. на тиждень)

№ з/п	К-сть годин	Зміст програмового матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
		I семестр (144 години)		
1	3	<p>Вступне заняття Бесіда з учнями про майбутню</p>	<p>УЧЕНЬ: - розуміє завдання на навчальний</p>	<p>Формування пізнавальної інтересу до професій с / г спрямування. Виховання самостійності під час розподілення обов'язків.</p>

2	20	<p>роботу в навчальному році. Розподіл громадських обов'язків. Приведення до порядку сільськогосподарського реманенту.</p> <p>Збирання врожаю столових коренеплодів і облік врожаю. <u>Теоретичні відомості</u> . Строки збирання столових коренеплодів. Вимоги до якості збирання. Облік врожаю. Валовий збір і врожайність.</p> <p><u>Практичні роботи</u> . Вибирання буряків з рядків вручну. Обрізування ботвиння ножем. Зважування буряків . Підкопування рядків моркви лопатою . Вибирання коренеплодів вручну. Обрізання ботвиння ножем. Зважування зібраних коренеплодів. Затарювання і транспортування до сховища. Підрахування загальної кількості вирощених столових коренеплодів (валового врожаю) і визначення врожайності з 1м² .</p>	<p>рік; - готує сільськогосподарський реманент.</p> <p>УЧЕНЬ: - називає строки збирання столових коренеплодів; - пояснює вимоги до якості збирання; - знає поняття валового збору та врожайності.</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє вибирати буряки, обрізувати ботвиння; - вміє зважувати буряки, вибирати інші коренеплоди та закладати до сховища.</p>	<p>Збагачення знань про строки збирання столових коренеплодів, вимог до якості збирання та визначення врожайності.</p> <p>Розвиток діяльності на основі умінь вибирання буряків, обрізування ботвиння, зважування та закладання до сховища. Удосконалення практичних навичок в ході виконання практичних робіт колективним методом.</p> <p>Збагачення уявлень учнів на основі знань про умови тривалого зимового зберігання моркви і буряків та способів їх зберігання. Уточнення знань про способи зберігання.</p> <p>Удосконалення практичних навичок в ході закладання коренеплодів у сховище.</p>
3	20	<p>Закладання столових коренеплодів на зберігання. <u>Теоретичні відомості</u> . Ліжність столових коренеплодів. Умови для тривалого зимового зберігання моркви і буряків. Способи зберігання : у овочесховищах, засіках і контейнерах, у бурта . Способи зберігання, які застосовуються у місцевих умовах.</p> <p><u>Практичні роботи</u> . Закладання у засіки, засипання піском. Підготовка місця для бурта, заглиблення, улаштування вентиляційної канавки, установлення вентиляційних труб, укладання коренеплодів, накриття соломомою, засипання землею (за вибором)</p>	<p>УЧЕНЬ: - називає умови тривалого зимового зберігання моркви і буряків, способи їх зберігання.</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє підготовляти місця для закладання коренеплодів та вміє закладати у сховища столові коренеплоди.</p>	<p>Розвиток мислення на основі формування знань про саджанці, строки їх садіння, розмічання.</p> <p>Збагачення загальних уявлень про мінеральні та органічні добрива шляхом визначення кількості добрив для приготування посадкового матеріалу.</p> <p>Розвиток умінь учнів в ході практичних робіт під час викопування ям, підготовки саджанців та посадкового матеріалу, садіння дерев та кущів у плодоносному саду.</p>

4	20	<p>Садіння плодкових дерев і ягідних кущів. <u>Теоретичні відомості.</u> Поняття про саджанці. Строки садіння плодкових дерев і ягідних кущів у молодому і плодоносному саду. Розмічання місць для садіння дерев і кущів. Викопування ям. Розміри посадкових ям для яблуні, вишні і кущів. Правила розміщення ґрунту при копанні ями. Добрива, що закладаються у посадкові ями. Норма внесення органічних і мінеральних добрив при садінні плодкових дерев і ягідних кущів. Вимоги до якості посадкового матеріалу. Розміщення саджанця у посадковій ямі. визначення місць садіння плодкових дерев і ягідних кущів у плодоносному саду.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Викопування ям вручну. Складання верхнього шару ґрунту окремо від ґрунту нижніх шарів. підвезення органічних добрив, підготовка посадкової дошки. Забивання у дно ями кілків строго по розмічених лініях.</p> <p>Садіння плодкових дерев : насипання вниз ями ґрунту верхнього шару, додавання органічного добрива і перемішування з ґрунтом , вироблення горбочка посеред ями , обмокування кореня саджанця у розчин глини, розташування саджанця з північного боку від кілка, а кореневої шийки на 3 – 4 см вище рівня ґрунту, розправлення коренів по відкосу горбочка, перевірка правильності розташування саджанця відносно посаджених дерев і рівня ґрунту. Загортання коренів ґрунтом. Ущільнення ґрунту навколо саджанця .</p>	<p>УЧЕНЬ: - знає поняття про саджанці, строки садіння плодкових дерев та ягідних кущів; - пояснює розмічання місць для садіння дерев і кущів, викопування ям, їх розміри; - називає норми внесення органічних і мінеральних добрив, вимоги до якості посадкового матеріалу; визначення місць садіння дерев і кущів у плодovому саду.</p> <p>УЧЕНЬ: - вмiє викопувати ями вручну; складає верхній шар ґрунту окремо від ґрунту нижніх шарів; - вмiє виконувати процеси підготовки та садіння дерев і кущів, зберігається послідовність всіх процесів.</p>	<p>Збагачення знань про тварин-гризунів, які пошкоджують молоді плодovі дерева взимку за допомогою зразків пошкоджених дерев. Розвиток умiнь заготовляти лапник та толь для обв'язування дерев на зиму.</p> <p>Удосконалення практичних навичок шляхом укриття штабiв дерев захисним матеріалом.</p> <p>Виховувати любов до природи та дбайливе ставлення до неї на основі догляду за молодим плодovосним садом.</p> <p>Поглиблення знань про ґрунт.</p> <p>Розвиток уявлень про компоненти ґрунтових сумiшей для парників та теплиць на основі знань про види ґрунтових сумiшей та методiв їх зберігання.</p> <p>Удосконалення практичних навичок під час виконання робiт по вантаженню та розвантажуванню городньої чи дернової землі, підвезенню торфу та перегною, закладанні ґрунтових сумiшей до теплиці.</p> <p>Формування знань учнів про виробничі приміщення, господарчі будови і спорудження на фермі на основі ознайомлення обладнанням молочнотоварної ферми.</p> <p>Збагачення активного словника учнів новими словами на основі запам'ятовування назв виробничих процесів на молочнотоварній фермі.</p> <p>Розвиток спостережливості під час екскурсії.</p> <p>Формування знань про правила поведінки з тваринами у</p>
---	----	--	---	--

5	18	<p>Поливання після садіння. Мульчування ґрунту торфом, землею, тирсою. Підв'язування вірвовкою стовбура саджанця до кілка вісімкою.</p> <p>Підготовка молодого саду до зими. <u>Теоретичні відомості.</u> Тварини – гризуни, які пошкоджують молоді плоді дерева взимку. Шкода, яку наносять гризуни молодому саду. Правила підготовки молодого саду до зими. Матеріал, необхідний для захисту молодих дерев узимку. <u>Практичні роботи.</u> Заготівля лапника. Нарізання толі і шпагату чи тонкої вірвовки. Укриття штаблів лапником чи толлю, обв'язування шпагатом. Систематичний огляд зберігання і надійності обв'язування, поновлення його при необхідності.</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає тварин-гризунів, які пошкоджують молоді плоді дерева взимку; - пояснює шкоду, яку наносять гризуни молодому саду; - називає правила підготовки молодого саду до зими <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміє заготовляти лапник, нарізати толь та шпагат; - може виконувати роботи укриття штаблів лапником чи толлю; - доглядає за збереженням і надійністю обв'язування. 	<p>корівниках. Активізувати правила безпечної трудової діяльності на уроках трудового навчання.</p> <p>Збагачення уявлень учнів про розпорядок дня на фермі.</p> <p>Розвиток навичок учнів на основі прибирання тваринницьких приміщень. Формування особистісних якостей: наполегливості та цілеспрямованості. Виховання охайності, працелюбності.</p>
6	10	<p>Заготівля ґрунту для теплиць і парників. <u>Теоретичні відомості.</u> Компоненти ґрунтової суміші для парників і теплиць: дерновий чи городній ґрунт, перегній і торф. Співвідношення компонентів у ґрунтових сумішах для парників і теплиць. Види ґрунтових сумішей. Зберігання компонентів ґрунтової суміші під час заготівлі. <u>Практичні роботи.</u> Вантаження городньої чи дернової землі, розвантаження і складання. Підвезення торфу чи перегною до місця зберігання та їх укладання. Накриття штабелів і куп соломою чи соломистим гноєм. Перенесення носилками дернової землі, торфу і перегною в теплицю.</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає компоненти ґрунтової суміші для парників і теплиць; - називає види ґрунтових сумішей; методи зберігання компонентів ґрунтової суміші під час заготівлі. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконує вантаження та розвантаження городньої чи дернової землі; - виконує роботи по підвезенню торфу чи перегною, накриття штабелів і куп соломою, перенесення носилками дернової землі, торфу і перегною в теплицю. 	<p>Збагачення загальних уявлень про групи кормів та основні їх види на основі розгляду якості кормів, вітамінних та мінеральних підкормок та комбінованих кормів.</p> <p>Розвиток умінь визначати наявність цукру у коренеплодах, вмісту білка і крохмалю у зернових культурах.</p> <p>Розвиток словникового запасу на основі знань про види і склад кормів. Формування діяльності на основі розвитку умінь визначати спосіб виконання завдання. Розширення уявлень про підготовку кормів до згодовування. Удосконалення практичних навичок шляхом виконання</p>

7	6	<p>Молочнотоварна ферма з частковою механізацією виробничих процесів. <u>Теоретичні відомості</u> . Виробничі приміщення, господарчі будови і спорудження на фермі, їх призначення. Вимоги до улаштування і обладнання корівників. Улаштування і обладнання корівників для прив'язного утримання корів. Стійла і годівнички. Прив'язь. Кормові і гнійні проходи. Розміщення корів. Вентиляція і каналізація у корівнику ,їх обладнання. <u>Екскурсії</u> . Ознайомлення з улаштуванням і обладнанням ферми.</p>	<p>УЧЕНЬ: - називає виробничі приміщення, господарчі будови і спорудження на фермі, їх призначення; - пояснює вимоги до улаштування і обладнання корівників; - пояснює прив'язне утримання корів, особливості.</p>	<p>практичних робіт по миттю та нарізанню кормових коренеплодів. Формування вмінь визначати якість кормів за зовнішнім виглядом. Розвиток умінь самостійно виконувати практичні роботи.</p> <p>Закріплення умінь учнів під час виконання прибирання тваринницьких приміщень та підготовки кормів до згодовування. Розвиток уявлень учнів про годування ялових корів на основі знань про періоди в житті корови. Удосконалення практичних навичок ході виконання практичних робіт по перевірці якості кормів, відважуванні та розподіленні корму для однієї корови та групи корів. Розвиток спостережливості під час догляду за тваринами.</p>
8	6	<p>Техніка безпеки при роботі з тваринами. Правила поведження з тваринами у корівниках, при утриманні їх на прив'язі і під час випускання на вигульний двір. Правила безпеки при прибиранні приміщень: при чищенні годівничок і поїлок, при прибиранні стійла. Правила безпечної роботи при роздаванні кормів і чищенні корів.</p>	<p>УЧЕНЬ: - називає правила поведження з тваринами у корівниках; - пояснює правила безпеки при прибиранні приміщень та правила безпечної роботи при роздаванні кормів та чищенні корів.</p>	<p>Розширення уявлень про виробничу санітарію та особисту гігієну доярки. Виховання охайності на основі дотримання правил виробничої санітарії та особистої гігієни доярки.</p>
9	12	<p>Прибирання тваринницьких приміщень у зимовий час. <u>Теоретичні відомості</u> . Розпорядок дня на фермі та його значення. Устаткування для прибирання тваринницьких приміщень на фермі з частковою механізацією виробничих процесів. Сільськогосподарський реманент для прибирання приміщень. Щоденне і генеральне прибирання приміщень. <u>Практичні роботи</u> . Прибирання гною і стійла. Очищення годівничок. Чищення</p>	<p>УЧЕНЬ: - розповідає розпорядок дня на фермі та його значення, називає устаткування та с/г реманент для прибирання приміщень; - порівнює щоденне і генеральне прибирання приміщень.</p> <p>УЧЕНЬ: - виконує прибирання гною і</p>	<p>Розвиток спостережливості під час проведення екскурсії на молочнотоварну ферму.</p>

10	12	<p>поїлок. Розкладання чистої сухої підстилки у стійлі. Прибирання гнійних і кормових проходів мітлами. Генеральне прибирання корівників: очищення стін, побілення стовпів і панелей стін вапнистим розчином, очищення тамбурів, прибирання підсобних приміщень і територій навколо корівників.</p> <p>Види і склад кормів для корів. <u>Теоретичні відомості</u> . Групи кормів: грубі, соковиті, концентровані. Основні види грубих кормів , їх характеристика. Доброякісність грубих кормів та її визначення. Основні види соковитих кормів та їх характеристика. Вимоги до якості соковитих кормів. Визначення доброякісності соковитих кормів за зовнішнім виглядом. Основні види концентрованих кормів та їх характеристика. Вимоги до якості концентрованих кормів. Вітамінні і мінеральні підкормки та комбіновані корма .</p> <p><u>Лабораторні роботи</u> .Наявність цукру у коренеплодах. Вміст білка і крохмалю в зернових кормах. Визначення складу картоплі.</p>	<p>стійла; очищає годівнички, чистить поїлки; - з допомогою вчителя учень розкладає чисту підстилку, прибирає гній і кормові проходи.</p> <p>УЧЕНЬ: - називає групи кормів, основні види; - називає вимоги до якості кормів та пояснює доброякісність кормів; - називає вітамінні та мінеральні підкормки та комбіновані корма.</p> <p>УЧЕНЬ: - вміє визначити наявність цукру у коренеплодах; вміст білка і крохмалю в зернових кормах; - визначає склад картоплі.</p>	<p>Розширення знань про професію дояра. Збагачення загальних уявлень про ручне доїння корів . Уточнення знань про процес обліку молока на фермі.</p> <p>Прищеплювати навички дотримання санітарно-гігієнічних норм. Розвиток моторики рук на основі виконання трудових операцій під час доїння корів.</p>
11	12	<p>Готування кормів до згодовування. <u>Теоретичні відомості</u> . Корма, що згодовуються без підготовки. Корма, які вимагають попередньої підготовки. Значення готування корму для згодовування. Якість кормів. Визначення якості кормів за зовнішнім виглядом. Готування соломи до згодовування: різання соломи, присмачування, запарювання. Готування картоплі, коренеплодів чи кормових баштанних культур до згодовування: миття і</p>	<p>УЧЕНЬ: - називає корма, що згодовуються без підготовки та які вимагають попередньої підготовки; - пояснює визначення якості кормів за зовнішнім виглядом; - називає процеси готування соломи, картоплі, коренеплодів чи кормових баштанних культур, жмихів, шротів і сухого жому до згодовування.</p>	<p>Уточнення знань про процес обліку молока, його запис та процес звіту про надій та витрати молока. Розвиток мислення та вдосконалення обчислювальних навичок на основі підрахунку кількості надоеного молока.</p> <p>Розширення уявлень про первинне оброблення молока та догляду</p>

12	5	<p>подрібнення, присмачування концентрованими кормами. Готування жмихів, шротів і сухого жому до згодовування. Виготовлення кормових гранул.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Миття і різання вручну кормових коренеплодів на немеханізованій фермі. Спостереження за готуванням соломи до згодовування на фермі з частковою механізацією виробничих процесів.</p> <p>Практичне повторення. <u>Об'єкти робіт.</u> Прибирання тваринницьких приміщень. Готування кормів до згодовування (за вибором)</p> <p style="text-align: center;">II семестр (171 година)</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконує миття та різання кормових коренеплодів; - спостерігає за готуванням соломи на фермі з частковою механізацією процесів; - ріже солому вручну, запарює в лабораторних умовах, присмачує концентратами. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно виконує трудові завдання по прибиранню тваринницьких приміщень та готуванню кормів. 	<p>за молочним посудом на основі знань про фільтрування молока, види фільтрів.</p> <p>Виховання самостійності при виконанні практичних робіт.</p> <p>Закріплення вмій та навичок по догляду за молочним посудом.</p> <p>Збагачення активного словника дітей новими термінами на основі вивчення різних операцій під час оброблення молока.</p> <p>Вдосконалення практичних навичок в ході виконання процесів ручного доїння корів, підготовки та виконання всіх процесів до початку доїння та після його закінчення; виконання весняних робіт в полі.</p>
13	9	<p>Годування ялових корів. <u>Теоретичні відомості.</u> Яловий період і період лактації в житті корови. Кількість кормів (за масою і об'ємом), що видаються одній корові і групі корів на добу. Черговість роздавання кормів. Готування кормів до згодовування.</p> <p><u>Практичні роботи.</u> Перевірка якості кормів шляхом огляду. Відважування заданої кількості соковитих і концентрованих кормів для кожної корови. Готування грубих і соковитих кормів до згодовування. Зважування заданої кількості грубих кормів для однієї корови, добір тари для цієї кількості корму. Роздавання кормів за допомогою підібраної тари.</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає періоди в житті корови; - визначає кількість кормів для однієї та групи корів на добу; - пояснює черговість роздавання та процес підготовки кормів до згодовування. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перевіряє якість кормів; - відважує корма для однієї корови (грубі, соковиті, концентровані); - підбирає тару для корму; - роздає корма за допомогою вчителя; - спостерігає за поїданням корму. 	<p>Збагачення уявлень про кормові коренеплоди, зовнішню будову, сорти та райони вирощування.</p> <p>Розвивати зорове сприймання, навички розрізняти та розпізнавати кормові коренеплоди за зовнішнім виглядом.</p> <p>Розвиток мислення та словникового запасу на основі вивчення теоретичних відомостей про кормові коренеплоди.</p> <p>Збагачення знань про вирощування кормових коренеплодів на основі знань про агротехніку кормових коренеплодів.</p> <p>Збагачення уявлень учнів про весняні роботи на полі.</p>

14	15	<p>Спостереження за поїданням корму.</p> <p>Виробнича санітарія і особиста гігієна доярки. <u>Теоретичні відомості.</u> Використання виробничих і підсобних приміщень молочно – товарної ферми. Зберігання інвентарю у спеціально відведеному місці. Спецодяг доярки, правила користування ним і його зберігання. Утримання тваринницьких приміщень , тварин і молочного посуду у чистоті – основні правила виробничої санітарії . Особиста гігієна доярки: чистота рук, обличчя і всього тіла . Миття рук з милом перед доїнням і після доїння . Запобігання тріщинам, подряпинам і можливим захворюванням шкіри рук. Важливість дотримання правил особистої гігієни доярки для збереження її здоров'я і одержання доброякісного молока . <u>Екскурсія .</u> Ознайомлення з правилами виробничої санітарії на молочнотоварній фермі .</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає використання виробничих і підсобних приміщень ферми, місце зберігання інвентарю, спецодяг (його використання і зберігання); - пояснює основні правила виробничої санітарії; - розповідає про особисту гігієну доярки та важливість дотримання правил особистої гігієни. 	<p>Розвиток спостережливості у процесі догляду за рослинами кормових коренеплодів. Розширення уявлень про шкідників та методи боротьби з ними. Збагачення словникового запасу на основі отримання нових знань про агротехніку кормових коренеплодів. Удосконалення практичних навичок в ході внесення мінеральних добрив та інших трудових операцій по вирощуванню кормових коренеплодів.</p> <p>Поглиблення знань учнів про вирощування розсади томатів і капусти в домашніх умовах. Удосконалення практичних навичок під час виконання практичних робіт по вирощуванню розсади. Розвиток дрібної моторики на основі виконання трудових операцій з насінням. Розвиток спостережливості під час догляду за сходами. Поглиблення знань учнів про різні види діяльності у с / г виробництві.</p> <p>Розширення знань про умови догляду за розсадою, пікіруванням та догляду за нею. Розвиток рухової активності під час догляду за розсадою. Збагачення знань по підготовці ґрунту для вирощування розсади. Розвиток пам'яті на основі пригадування властивостей ґрунтів пропускати воду. Формування умінь користуватися с / г інвентарем.</p>
15	24	<p>Ручне доїння корів і облік молока на фермі. <u>Теоретичні відомості.</u> Зовнішня будова вимені: ліва і права половина вимені, передня і задня долі. Значення форми і розміру дійок для доїння. Режим доїння корів. Правильне доїння корів та його значення. Готування доярки до доїння корів. Інвентар і пристосування, необхідні для ручного доїння корів. Готування молочного посуду. Підготовка корови до доїння. Прийоми масажу вимені і прийоми доїння. Швидкість доїння, ритм доїння. Поняття про припуск молока. Ознаки закінчення</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає і називає будову вимені, значення форм і розміру дійок для доїння, режим доїння корів; - пояснює процеси підготовки доярки, молочного посуду та корови до доїння; процес доїння та ознаки його закінчення; - називає процес обліку молока за записами у журналі надою та витрат молока; - пояснює процедуру звіту про 	<p>Збагачення загальних уявлень про вирощування сорго на основі вивчення теоретичних відомостей про рослину. Удосконалення практичних навичок по підготовці ґрунту та насіння до сівби. Розвиток умінь дотримуватись правил техніки безпеки при виконанні практичних робіт. Виховання почуття колективізму, взаємодопомоги.</p>

16	<p>доїння. Значення повного видоювання молока. Облік молока, надоеного від кожної корови, і облік загальної кількості молока. Щоденник надою молока. Журнал надою і витрати молока. Щомісячний звіт про надій і витрату молока. Облік молока на шкільній фермі. Будова молокоміра і правила користування ним.</p> <p><u>Практичні роботи</u>. Підготовка до доїння: перевірка прив'язу корови, стану молочного посуду, лавочки, рушника, ремінця для підв'язування хвоста. Підготовка доярки до доїння: надягання білого халата і білої косинки, ретельне миття рук теплою водою з милом. Підготовка корови до доїння: підмивання вимені теплою чистою водою, витирання сухим чистим рушником. Доїння: масаж вимені, доїння кулаком / для корів з надто короткими – доїння щипком /. Масаж вимені перед закінченням доїння і додоювання корови.</p> <p>Вимірювання кількості надоеного молока молокоміром. Запис у щоденник надою молока після кожного доїння. Підрахунок кількості надоеного молока за день від усіх корів. Підрахунок кількості надоеного молока від кожної корови за місяць і всього молока від усіх корів.</p> <p><u>Вправи</u>. Виконання масажу. Вимірювання кількості молока. Запис у щоденник надою молока.</p> <p><u>Екскурсія</u>. Спостереження за прийомами масажу і доїння, виконуваних дояркою.</p> <p>Первинне оброблення молока і догляд за молочним посудом.</p> <p><u>Теоретичні відомості</u>. Пристосування для фільтрування молока на фермах.</p>	<p>надій та витрати молока.</p> <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спостерігає за процесом підготовки до доїння корови; - виконує всі трудові операції від початку доїння до його закінчення; - вимірює кількість молока; - вміє підраховувати надій молока від однієї корови та всіх корів. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає пристосування для фільтрування молока, види 	
----	---	---	--

		<p>Будова фільтра . Види молочних фільтрів, їх позитивні якості і недоліки. Сучасні фільтри. Бактерицидні властивості молока. Температура, при якій бактерицидні властивості молока не зберігаються. Молокоочисники. Охолодження молока. Необхідність охолодження. Пристосування для охолодження молока на фермах. Охолодження великих партій молока у виробничих умовах. Молочний посуд. Ємності для тимчасового зберігання молока на фермах. Догляд за молочним посудом. Черговість миття молочного посуду. Речовини, що застосовуються для покращення і прискорення промивання молочного посуду. Пристосування для чищення посуду. Щоденний догляд за молочним посудом, генеральне чищення і миття молочного посуду. Просушування посуду.</p> <p><u>Практичні роботи</u> . Перевірка справності фільтра. Фільтрування молока. Охолодження проточною водою. Миття молочного посуду спочатку холодною, потім гарячою водою. Промивання відер ззовні і зсередини. Очищення і промивання фільтра. Ошпарювання всього посуду окропом і просушування. Генеральне чищення молочного посуду: промивання розчином соди, чищення щітками, особливо ретельно у швах і вушках. Просушування.</p>	<p>фільтрів та їх значення; - пояснює процес охолодження молока; - знає види охолоджуваних пристроїв; - називає види молочного посуду, їх призначення; - знає правила догляду за молочним посудом; - знає про використання засобів для миття та чищення посуду, щоденне та генеральне миття молочного посуду, просушування.</p>	
17	12	<p>Практичне повторення. Ручне доїння корів. Весняні роботи в полі .</p>	<p>УЧЕНЬ: - вмiє перевіряти справність фільтра; - виконує процеси фільтрування, охолодження молока, миття молочного посуду холодною та гарячою водою, ошпарювання молочного посуду; - самостійно виконує щоденне та генеральне миття та чищення молочного посуду, просушування.</p>	
18	12	<p>Кормові коренеплоди. <u>Теоретичні відомості</u> . Кормовий буряк.</p>	<p>УЧЕНЬ: - виконує процес ручного доїння; - вмiє виконувати різні види весняних робіт в полі.</p>	

19	18	<p>Зовнішня будова рослин 1 і 2 року життя. Форми коренеплодів. Сорти кормових буряків та їх ознаки. Райони вирощування кормових буряків. Бруква. Зовнішня будова рослини. Відмінність кормових буряків від брукви. Райони вирощування брукви. Кормова морква. Зовнішня будова рослини. Відмінність кормової моркви від столової. Райони вирощування кормової моркви. Турнепс. Зовнішня будова рослини. Відмінність від інших коренеплодів. Райони вирощування турнепсу .</p> <p><i>Вправи.</i> Розпізнавання коренеплодів. Визначення основних сортів буряків по коренеплодах.</p> <p>Вирощування кормових коренеплодів. <i>Теоретичні відомості.</i> Агротехніка кормових коренеплодів. Обробіток ґрунту і удобрення. Готування насіння до сівби / сортування /. Строки висіву кормових коренеплодів. Способи сівби, ширина міжрядь. Глибина загортання насіння. Догляд за посівами: шарування, прополювання в рядках, проріджування, підживлення, розпушування міжрядь. Шкідники кормових коренеплодів і боротьба з ними. Механізація посіву кормових коренеплодів. Машина для догляду за коренеплодами .</p> <p><i>Практичні роботи</i> . Внесення мінеральних добрив вручну. Боронування ділянки бороною. Участь у переорюванні зябу / якщо воно проводиться /. Розмічання ділянки маркером. Підготовка ручної сівалки до сівби: огляд, пробний посів. Сівба</p>	<ul style="list-style-type: none"> - знає зовнішню будову кормового буряка 1 і 2 року життя; - порівнює форми коренеплодів та сорти кормових буряків; - пояснює відмінність кормових буряків від брукви, розповідаючи зовнішню будову брукви; - називає райони вирощування брукви; - знає зовнішню будову кормової моркви; - знає відмінності кормової моркви від столової; - знає райони вирощування кормової моркви; - знає зовнішню будову турнепсу та райони його вирощування; - розпізнає коренеплоди; - визначає основні сорти буряків по коренеплодах. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає агротехніку кормових коренеплодів; - розповідає про обробіток ґрунту і удобрення, про строки висіву кормових коренеплодів, способи сівби, догляд за посівами; - називає шкідників та знає методи боротьби з ними; - пояснює механізацію посіву кормових коренеплодів; - розповідає про машини по догляду за коренеплодами. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміє вносити мінеральні добрива вручну; - проводить боронування ділянки бороною; - виконує розмічання ділянки маркером; 	
----	----	--	--	--

20	20	<p>кормових коренеплодів ручною сівалкою. Шарування сапками чи ручним культиватором з ножовими лапами. Прополування рядків вручну. Проріджування вручну і розпушування міжрядь сапами чи ручним культиватором. Підживлення: підрахунок кількості добрив, виходячи з заданої норми на 1 га, приготування розчину, поливання розчином.</p> <p>Вирощування розсади томатів і капусти в домашніх умовах. <u>Теоретичні відомості</u>. Будова рослин томату і капусти, їх біологічні властивості. Основні сорти томатів і капусти. Скороспілі і пізньостиглі сорти. Необхідність вирощування розсади. Умови, необхідні для вирощування розсади. Строки висіву насіння для вирощування розсади. <u>Практичні роботи</u>. Готування ящиків для розсади. Готування ґрунтової суміші, просіювання дернової землі. Заповнення посівних ящиків. Висів насіння у посівні ящики. Спостереження за сходами, догляд за сходами.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - готує річну сівалку до сівби; - виконує сівбу кормових коренеплодів ручною сівалкою; - прополує рядки вручну; - вміє підживлювати, підраховуючи кількість добрив. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає будову рослин томату і капусти, їх біологічні властивості; - називає основні сорти томатів і капусти; - пояснює необхідність вирощування розсади; - знає умови для вирощування розсади та строки висіву насіння. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - готує ящики для розсади; - вміє готувати ґрунтові суміші, заповнювати посівні ящики, висівати насіння; - спостерігає за сходами та самостійно доглядає за ними. 	
21	20	<p>Догляд за овочевими рослинами на дослідній ділянці <u>Теоретичні відомості</u>. Догляд за розсадою. Пікірування розсади. Догляд за розпікованою розсадою. Підготовка ґрунту для висаджування розсади. Висадка у відкритий ґрунт. Способи садіння. Догляд за рослинами у відкритому ґрунті. <u>Практичні роботи</u>. Догляд за розсадою. Пікірування розсади. Підготовка дослідної ділянки: скопування,</p>	<p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає умови догляду за розсадою, пікірує розсаду та доглядає за нею; - пояснює процеси підготовки ґрунту для висаджування розсади, висадки у відкритий ґрунт; - знає способи садіння та догляду за рослинами у відкритому ґрунті. <p>УЧЕНЬ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - доглядає за розсадою, пікірує її за інструкцією вчителя; 	

22	20	<p>боронування. Розмітка ділянки. Накопування лунок, внесення органо-мінеральних сумішей. Висаджування розсади у ямки. Полив. Розпушування міжрядь після садіння. Підгортання рослин сапами. Поливання. Підживлення.</p> <p>Вирощування сорго. <u>Теоретичні відомості</u> . Зовнішня будова рослини та її особливості. Сорти сорго. Умови вирощування. Підготовка насіння. Підготовка ґрунту і способи посіву. Посів. Догляд за посівами. Боротьба з бур'янами. Шкідники сорго.</p> <p><u>Практичні роботи</u> . Підготовка ґрунту . Боронування, культивація. Підготовка насіння. Посів. Спостереження за сходами. Догляд за рослинами. Боротьба зі шкідниками та бур'янами.</p>	<p>- вміє готувати дослідну ділянку: вносити добрива, висаджувати розсаду, поливати, підгортати.</p> <p>УЧЕНЬ:</p> <p>- знає зовнішню будову рослини сорго, його сорти, умови вирощування, правила підготовки насіння; пояснює процес підготовки ґрунту; знає способи посіву та догляду за посівами; називає методи боротьби з бур'янами та шкідниками сорго.</p> <p>УЧЕНЬ:</p> <p>- вміє готувати ґрунт, боронувати, культивувати; - вміє готувати насіння на посів та висівати; - спостерігає за сходами, доглядає за рослинами; - вміє боротися зі шкідниками та бур'янами.</p>	
----	----	--	---	--